

MARIBORSKI

*Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.*

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.
Ce pride naročnik sam v uredništvo po list: Me-
sečno K 6'—, — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Prevrat v Nemčiji se nadaljuje.

Nova vlada za republiko? — Antanta priznava novo vlado? — Protičeva vlada brez kvoruma.

Čehoslovaška.

V soboto sem razmotrival o Poljski, danes pa hočem podati par misli o državi, ki je nam Jugoslovenom najbližja in na katere usodi smo tesno zainteresirani to je Čehoslovaška. Čehoslovaška ni v današnjem obsegu zgodovinska država, ker zgodovina pozna samo kraljevini Češko in Velikomoravsko. Današnja Čehoslovaška je rodil razpad avstroogrške monarhije, kakor je rodil tudi našo ujedinjeno Jugoslavijo. Češka narodna zavest je že jako stara, pojavila se je že jako zgodaj in morda celo prej nego je ostali svet začel računati z narodnostjo. To narodno zavest je rodila nesreča na Beli gori in dolgoletno suženstvo pod nemškimi jarmom. Na drugi strani pa tudi dejstvo, da je češki narod tako obkrožen od tujega, močnejšega in nasilnega naroda, kakor noben drugi slovanski.

Okrog in okrog, od severa, zapada, juga in deloma tudi od vzhoda je pritiskal nanj nemški »Drang« ter grozil, da ga v svojem silnem pohodu uniči in pomandira. Toda prebujena narodna zavest češkega naroda je

postavila v bran proti tej poplavi celokupno svojo moč. Ta boj je češki narod utrdil tako, kakor morda nobenega drugega. Češki narod je spoznal, da se bo le tedaj uspešno upiral nemškemu pritisku, ako bo kulturno in moralno stal vsaj na isti višini, kakor njegov veliki sovražnik. In z lastno silo, z nepojmljivo energijo, neupogljivo voljo in čudežno požrtvovalnostjo se je dvignil iz tlačenega naroda na tako visoko kulturno stopnjo, da ni postal samo najkulturnejši slovanski narod, ampak, da je prekosil celo svojega soseda Nemca.

Ta velika kulturna sila, politična zrelost ter ogrožen položaj v katerem se je nahajal dolga leta pa so ga postavili za prvega propovednika slovanstva. Slovanska misel v zdravem in edino pravilnem smislu se je porodila najprej ravno pri Čehih, odkoder se je potem razširila dalje na vzhod in jug. Od Čehov so jo prejeli tudi naši prvi slovanski bojevniki za časa našega probujanja. Pa ne samo ob začetku, ampak tudi vse poznejše dobe je bil češki narod voditelj slovanskega gibanja.

Ob enakih okoliščinah, kakor češki se je razvijal tud naš slovenski narod in zato

mu je med slovanstvom tudi najbolj podoben. Za svoj obstoj in za končno osvoboditev pa se ima zahvaliti v prvi vrsti le Čehom.

Že pred vojno je bilo jasno, da narod, ki je tako visoko dvignil svojo narodno in kulturno moč, ne bo mogel več dolgo ostati uklenjen v tuičeve verige. In ko je pričela svetovna vojna smo vsi jasno čutili, da bo njen zaključek prinesel med drugim prav gotovo tudi češko samostojnost.

Ob začetku svetovne vojne že je pokazal češki narod, da razume položaj; in razumel ga je tudi ves čas vojne. Tudi med nami je bilo mnogo mlačnežev in črnogledov, ki so videli v taktiki Čehov nesrečo ne le za Čehesame, ampak tudi za nas Slovence. Toda Čehi so vedeli, da je pot, katero so nastopili edino prava. Majska deklaracija se je porodila na Češkem, in komaj češka je rodila jugoslovensko. Brez te prve, bi tudi druge ne bilo, brez obeh pa najbrž tudi obojestranske svobode ne. Fakt je namreč, da se je ravno z obema deklaracijama v prvi seji parlamenta po Stürkghovi smrti začelo ono delo, ki je največ pripomoglo k razrušenju centralnih držav.

Tam zunaj v antantnih državah pa je

Gustav Strniša:

Pesmi preziranega.

(Dalje.)

Dvignil sem se v tvojem objemu in — padel.

Stala si pred menoj in sram me je bilo, bila sva kakor Adam in Eva pod drevesom spoznanja in moje višine so bile nedosežne.

Bil sem še duh med duhovi, pa sem se hotel dvigniti še višje. Teda je Najvišji poslal človeka, nižjega od mene, da me je ponižal.

To si bila, ti moja žena, ki zdaj z menoj ješ v potu svojega obraza vsakdanji kruh.

Srce, kaj ti je danes, da si tako nemirno? Orel ponosa je plul mimo tebe in ni razkljuval tvoje notranjosti kakor si želelo, da bi krvavelo v ponosnem samozatajevanju nikomur izdano.

Toda, ali bi te ne spoznali tisoči, ki jih pozdravljaš slednji dan s svojim spevom, ali bi ne zaslutili tvoje moči v tvojem krvavljenju.

Krvaveti hočeš in izkrvaveti v silnem ponosu, toda srce, ali ne slutiš dneva prerojenja? Izkrvaviš! Ali ni to tvoj dan smrti?

Srce govori:

Pusti me in ne muči mojega trpljenja, ki je kot rdeča kri razlito v moji globočini!

Ni mi hudo, ker je orel ponosa plul mimo mene, žal mi je le skromne vijolice

ponižnosti, ker sem jo onečastil s kapljo svoje krvi, da je ovenela. Nisem slutilo, da moj ponos ni iz ponižnosti, kajti ponižnost je mati pravega ponosa in oče samozatajevanja.

Razžaljenega se čutim in čebelo očiščevanja, ki je hotela medu vijolice, sem nadražil nase, da me je piličala s strupenim žalom kesanja.

Kanila je iz mene rmena kaplja zavisti in lažje mi je bilo.

Tako težko je danes moje spoznanje in vse moje spopolnjevanje se mi doždeva le majhno mravljišče.

Moja dela so neznatne mravlje ki jim lahko vsak piš podere stavbo in jo razseje o tleh razočaranja.

Kje s m bilo in kakšen je bil moj ponos? Siromaka bi moralo prositi vbogajme, pa sem ga prezrlo, ker sem mislilo v svoji revščini, da sem bogato nad bogatimi.

Govori o je srce, trepetalo in krvavelo. Videl sem pelikana in se razjokal. Veliko dušo čutim v sebi, a kje s nje dela?

Ali ni duša silnejša od pelikana, ali ne zre smolov pred seboj?

In vendar bratje, nižji med najnižjimi, ki ste mi najvišji med velikimi, katerega izmed vas je hranila ta silna duša, katerega je ponosla na svojo visoko pot? Mar ni bila v svoji slabosti daleč pod vami? Skrivala je

svojo moč, ker se je sramovala, in ta sram je bila zloba zavisti, ko je zrla druge boljše in močnejše.

Danes sem pa vzel v roke bič spokornika in sem bičal svoje ude.

Tekla je iz telesa kri in pile so jo kraščače moje domišljavo ti in kače moje zlobe ter se debelile.

V presilnem duhu sem se bal samega sebe in skoro zblaznel.

Domneval sem, da iz krvi zrastejo rože spopolnjevanja, da sem se varal. Niti zemlja jo ni hotela popiti v znamenje sprave.

Videl sem pelikana in se razjokal.

(Dalje sledi.)

Pepeluh.

V soboto je doživelo naše gledališče drugo noviteto v svoji kratki zgodovini. Naš pisatelj dr. Ivan Lah je dodelal na poželji v neki praški bolnici dolensko pravljico o »Pepeluhu« ter simboliziral v njej usodo naše a slovenskega naroda, vse do zmage na svetovni tekmi tlačenih in v kot potiskanih. Dobra je bila ta ideja, in nad vse hvaležna. In priznati mu moramo, da je to, kar je hotel, tudi res ustvaril. Mi Slovenci in kolikor jaz vem tudi ostali Jugoslovenci nimamo tako dobre simbolične oderske pravlice, kakor je Lahov »Pepeluh«. Pepeluh je delo, ki se ne

organiziral češki narod mogočne legije, ki so se borile na strani zaveznikov ter mnogo krat celo odločujoče posegle v boj. Danes je namreč znano, da so v veliki marčni ofenzivi Nemcev proti Parizu, ravno Čehi preprečili nemško zmago.

Češki narod, njegove vrline, njegovo moč in kulturo je poznal svet že poprej, toda do polne veljave je prišel komaj s svojim velikim delom med ravnokar završeno vojno. Toda v kljub vsemu temu ne vem, če bi bila antanta ugodila vsem češkim zahtevam, da ne bi bilo v njenem lastnem interesu, da se osnuje velika in močna češka država.

Antanta je imela, ter še vedno ima, s Čehoslovaško iste namene kakor jih ima s Poljsko ter deloma tudi z Jugoslavijo. Posebno stališče zavzema tu Italija, ki se vedno bolj nagiblje od ostalih zaveznikov ter skuša dobiti stike z novim blokom. Interesi pa se tu križajo in kolikor se da danes sklepati, bo Italija v mirni bodočnosti precej izolirana. Edina njena prava zveza bi bila pač s Francijo in Anglijo. Toda to le mimogrede.

Spor Čehoslovaške s Poljsko bi znal spremeniti češko zunanjo politiko, če se razraste do viška. Najbrž pa bosta skušali obedve državi ta spor ublažiti. Toda Čehoslovaški ne bo delala težkoč v kolaboraciji z zapadnim blokom samo Poljska, ampak pred vsem slovanstvo, Rusija.

V slučaju, da obdrži Čehoslovaška prijateljstvo z zapadom, se bo morala odpovedati slovanstvu. Če se odpove slovanstvu se mora spojit z zapadom ter s Poljsko. V tem slučaju bo najbrže tudi skupno delo z Jugoslavijo otežkočeno, ali pa sploh onemogočeno. Če pa se priključi slovanstvu in novemu bloku, potem nastane zanj težko vprašanje, kako se sporazumeti z Nemci, ki ji ne bodo tako lahko odpustili, da je vključila v svoje meje tri milijone njihovih bratov.

Morda bi se našel tudi tu ključ. O tem bo odločila bodočnost. Stališče Čehoslovaške v bodočem svetovnem koncertu torej še ni odločeno. Njega odločitev pa bo za nas Jugoslovane velikanske važnosti. —r.

Reakcionarna vlada je pogorela.

Kar smo prorokovali, to se je sedaj zgodilo. Protić—Korošec—Laginjeva vlada je pri sobotnem glasovanju o njeni izjavi propadla. Dosegla je komaj 130 glasov, dočim

da lahko uprizoriti, da bi prišla do pravega izraza vsa ona globina in krasota. Njegove zahteve do scenerije in režije so velike. Gospod Nučič je to razumel, in pod njegovo režijo je bila ta prva uprizoritev »Pepeluha« tako popolna in krasna, da bi bilo težko verjeti, da bo »Pepeluh« še na kakem drugem odru tako dovršeno uprizorjen, kakor je bil na našem.

Poleg g. Nučiča pa si je pridobil velikih zaslug tudi g. plesni učitelj Pečnik z njegovimi krasno naštudiranimi plesi, ki so vzbudili splošno pozornost. Plesi palčkov, odalisk in harlekinov, so bili res nekaj lepega, a najkрасnejši med vsemi je bil ples dveh malih deklic, Zlatice in Božice Markač. Ljubkost in preciznost izvajanja teh dveh angelčkov je bila res očarujoča. Zato pa sta želi tudi obilno pohvalo. Pa tudi ostali plesalci in plesalke so rešile svojo nalogo popolnoma dobro. Dočim se to o orkestru ne more reči. Želeti bi bilo, da bi bil prihodnjič boljši.

Kralja iz dev te dežele je igral Rasberger prav dobro, kraljčina je bila ga. Gromova.

jih je za kvorum treba 147, ker se reakcionarjem ni posrečil nameravani atentat na ustavo, o znanem znižanju kvoruma na 100. Kot kvorum velja še vedno število 147, a tega števila reakcionarji niso dobili.

Mi smo vedeli takoj prvi dan, da bo kratka njihova slava, zato smo jih pa tudi varili, naj se nikar ne postavljajo tako visoko, naj nikar ne delajo ukrepov, ki bi jih osmešili, ko bi jo zopet morali odkuriti. Vse to ni nič pomagalo. Začeli so odstavljati uradništvo, ki jim ni bilo po godu itd., danes pa je »parlament« katerega so hoteli imeti, odstavil njih same.

Tako smo srečno prijadrali do nove vladne krize. Vlada ne more delati s parlamentom, ker pa se je zavezala, da bo delala samo s parlamentom, ji sedaj ne preostane drugega nego, da poda ostavko. Morda je, ko to pišemo, to tudi že storila.

Izključeno vsekakor to ni. Kaj sedaj? Od raznih strani se slišijo glasovi, da se osnuje koncentracijska ali pa vsaj širša koalicijska vlada. Pogoji reakcionarcev za koncentracijsko vlado so znani. Zahtevajo namreč, da bodi minister predsednik Protić, istotako pa mora dobiti tudi notranje posle radikalec Ali bodo ostale skupine na to pristale? Dvomimo.

Koncentracijska vlada je po našem mnenju nemogoča. Koalicijska? Iz česa naj sestoji? Samo iz sedanjih vladnih strank ter malih skupin? To ne bi bila vlada, ki bi imela ono trdno moč, ki bi jo potrebovala naša vlada v teh resnih časih. Brez demokratov in deloma tudi socialistov ne bo šlo...

Spet stojimo tam, kjer smo stali poprej. Izhoda ni, same zagate, sami labirinti. Ozdravite našo mlado parlamentarno politiko! Proč s sedanjim »parlamentom«. Razpišite nove volitve! Narod naj odloča!

Dr. Pivko:

Masaryk.

Poklonili smo se Masaryku tudi mariborski Jugoslovani ob njegovi sedemdesetnici. Krasna prilika nas je združila, Čehi in Jugoslovane, obljubili smo si vnovič bratsko zvestobo.

Vzrastel je Masaryk, siromak Slovak, med bednim narodom, kakor mi. Videl je svojo zemljo, kakor smo videli mi svojo, — kot mater sedmerih žalosti, ponižano. Umevamo ga dobro, kako so ga vodili po trnjeni

Njena naloga ni bila težka, ker je tekom cele predstave spregovorila le dve besedi. Dobri o bili tudi svetovalci: Rožanski, Gabrič in Slejko. Istotako so tudi ministri rešili svojo nalogo. Predsednik je bil g. Strniša, ki je bil v maski najboljši med vsemi igralci. Dvornik norec g. Železnika je bila težka naloga, ker jo je moral po večini sam ustvarjati, toda uspešno jo je dovršeno. G. Bratina je igral očeta z vso resnostjo, ki mu pristaja. Popoln je bil Pepeluh g. Nučiča, ki je posebno v zadnji sliki dosegel sijajen višek. Oba brata gg. Gregorin in Grom sta bila izvrstna, istotako tudi oba hlapca Švagelj in Rožanski. Glasniki so bili malo okorni. Iznenadila pa nas je ta večer Olga Severjeva, mlada deklica, ki pa je pokazala toliko pristnega talenta, da smo se morali res čuditi. Ž njo bo dobilo gledališče, če se mu posveti, gotovo igralko, na katero bomo lahko še ponosni. Splošno je bila cela uprizoritev na taki višini, kakor jih je bilo le malo. Občinstva je bilo toliko, da ni ostal niti kotiček prazen.

—r.

poti na delo možje Hus, Žižka, Chelický, Komenský, Havlíček, Tyrš.

Spominjali smo se moža, kakoršen je bil nesvobodnemu češkemu narodu v vojni dobi kruto potreben, da neti plamen, ki je že plapolal v narodu. Umaknil se je iz po-teptane domovine, da pojasni svetu bistvo češkega vprašanja. Tako je šel svojčas Hus v Kostnico z majhnimi nadami, a brez strahu. Tako se je umaknil Komenský iz domovine v Lešno.

V prognanstvo je moral tudi Havlíček, v neprijazno Tirolsko. — Tako tudi Masaryk. In ko majka Rusja ni mogla in ni hotela pokazati razumevanja za eški problem, je delal neumorno dalje, v težkih, najtežjih dobah. Organizatorično in propagandistično delo ga je gnalo zdaj v Italijo, zdaj v Švico, zopet v Rusijo, na Francosko, Angleško, v Ameriko. Za tezo, ki je edino mogla prineseti narodu svobodo, za tezo, da Avstrija mora razpasti, je pridobival polagoma zaveznike.

Bilo je takrat, ko je odmeval teški korak tisočglavih čeških legionarskih polkov po ruskih in sibirskih planjavah, ko so polagali Masarykovi ljubljenci pri Verdunu in na Chemin des Dames strahovito kupno ceno za priznanje češke samostojnosti. Lepo je bilo voditi narod, ki je znal trpeti, delati in žrtvovati vse razen časti za dobrobit domovine. Take moči skrite narodne lastnosti, revolucionarna misel, prostovoljna disciplina in bratka ljubezen, vse to, kar je dalo Čehom narodno vojsko, je priskočilo neumornemu Masaryku na pomoč. Tyrševi nauki so rosili v najtežji dobi blagoslov na domovino.

Bratskemu češkemu narodu in sebi storimo največjo službo in sivemu predsedniku na slavnem gradu Libušinega mesta se poklonimo Čehi in Jugoslovani najbolje, ako sledimo Masarykovim principom: da stojimo neomajno na straži demokratiški svobodi ljudstva, resnici in poštenju.

Dnevne vesti.

Masarykova slavnost. Včerajšnja Masarykova slavnost, ki jo je priredil »Klub Čechů« v Götzovi dvorani je bila brezdvomno najlepša, kar se jih je v ta namen priredilo v naši državi. G. prof. Pivko je očrtal v temeljitem govoru življenje in zasluge osvoboditelja Čehov, velikega Slovana T. G. Masaryka, nakar se je vršil koncert. Krasna je bila posebno prva točka ter četrta, katero sta izvajala gospa Bretschneiderova in g. prof. Topič. Glasbene tečke 1 in 7 je izvajala naša divizijska godba; točke 3 in 6 pa moški zbor Glasbene Matice pod vodstvom g. sod. svet. Deva. Dvorana je bila natlačena polna občinstva iz vseh stanov. Tako je tudi naš Maribor najdostojnejše proslavil sedemdesetletnico Masaryka. Govor g. prof. Pivka prinašamo na drugem mestu.

Italijanska strahopetnost. Dne 7. t. m. se je vršil v Trstu velik socijalistični shod v protest proti nasilju na Reki in proti madžarskemu belemu terorju. Italijani so se zborovali tako bali, da so dali zastražiti vse mesto, ter razvrstili v mnogih krajih tudi strojne puške. Imajo pač slabo vest.

Izvoz živil iz naše države je do nadaljnjega ustavljen. Izdajale se ne bodo nikake izvoznice, na kar se občinstvo opozarja. Eventuelne prošnje se kratkoma ne bodo upoštevale.

Prihod jugoslovenskih novinarjev v Brno 10. t. m. se je razvil v pravo manifestacijo češko-jugoslovenskega prijateljstva. Na kelodvor je prišlo mnogo občinstva in vse češke korporacije. Zastopano je bilo tudi češko in

naše dijaštvo. Naši novinarji so si v Brnu ogledali razna industrijska podjetja, češko tehniko in druge zanimivosti.

Zdravilska industrija v Jugoslaviji. „Jugoslavenski Lloyd“ poroča, da se snuje v Karlovcu tovarna za proizvodnjo zdravil in kemičnih specialitet. Glavnica pet milijonov kron, ki se polagoma zviša na 15 milijonov kron, je do 50 odstotkov zagotovljena med samimi interesi — zdravniki in lekarnarji iz Zagreba, Beograda in Ljubljane: 40 odstotkov prevzamejo češki interesi.

Glavno poverjenišvo ministrstva za agrarno reformo v Ljubljani sprejema stranke vsaki teden izključno in brez izjeme le v torkih, četrkih in sobotah od 10. do 13. ure. Ob drugem času ostane urad sa stranke zaprt. Vsako notranje uradno poslovanje je nemogoče, če bi moralo maloštevilno uradnišvo poverjenišva v vseh uradnih urah sprejemati stranke. Zato je omejitev uradnih ur za stranke v interesu dela in točnega poslovanja poverjenišva neobhodno potrebna.

Vojne odškodnine v zasedenem ozemlju. V smislu dosedanjih naredb italijanskih oblasti in po dosednji praksi, se vojne odškodnine v zasedenem ozemlju za sedaj sploh ne izplačujejo; pač pa se dajajo predumi na bodočo vojno odškodnino in sicer 40—50%-ni. Kdor hoče doseči tak predum, mora vložiti prošnjo ter v prošnji dokazati s spričevalom županstva, da je rojen, pristojen in da biva v deželi (v zasedenem ozemlju). Predumi za premičnine so za sedaj ustavljeni. Lahko se pa v prošnji za predum na račun odškodnine za nepremičnine prosi tudi za premičnine. Oškodovane osebe, katerim niso rojene ali pristojne, ali ki ne prebivajo sedaj v deželi, glasom dosedanjih naredb ne pridejo še v poštev. Glede njih je samo toliko omenjeno, da se bo odškodnina določila pozneje (po končnem sklepu miru), pri določitvi pa bo merodajna reciprociteta. Nato opozarjamo vse naše ljudi, kateri imajo pravico do odškodnine in ne prebivajo sedaj v zasedenem ozemlju ali pa niso tja pristojni oz. rojeni. Ločiti je od vojnih odškodnin rekvizicije, t. j. odvzete imetje od strani italijanskih oblasti proti potrdilu. Če posameznik dokaže z bonom, da se mu je lastnina rekvirirala, je upravičen takoj zahtevati odškodnino. Vsake trditve od kakršne koli strani, da je mogoče doseči odškodnino (oz. predum), ako niso dani vsi gori navedeni pogoji, so neresnične, vsled česar opozarjamo naše ljudi, da so v tem oziru oprezní. V praksi se vršijo cenitve silno počasi in tudi predume v obliki 3% nega posojila je danes še nrečej težko dobiti. P. P.

Deželno društvo tobačnih trafikantov v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 14. marca 1920 ob 2. popoldne v restavraciji pri „Zlati ribi“, Stritarjeva ulica 6 z običajnim dnevnim redom.

Trgovske vesti. Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani ima v soboto 10. aprila ob 4. uri popoldne v sejni dvorani mestnega magistrata svoj ustanovni občni zbor.

N. S. Seja zaupnikov. Jutri zvečer ob 20. uri se vrši v pisarni v Sodni ulici seja zaupnikov N. S. Posvetovanje o ustanovitvi Jugoslovenske Matice. Pridite vsi!

„Glasbena Matica v Mariboru“ prosi vse svoje pevce in pevke, da sigurno pridejo k prihodnji pevski vaji v torek 16. t. m. radi važnih dogovorov. Odbor.

V Ljubljani so kovinarji strojnih tovarov in livaren započeli mezdno gibanje katero še ni končano.

Zaradi veriženja obsojeni grof. Državni urad zoper verižnike, tihotapce in navijalce cen v Ljubljani je obsodil grofa Viktorja Auersperga zaradi veriženja na tisoč kron globe in teden dni zapora.

Imenovanje. Sadjarski nadzornik g. Martin Humek je imenovan za višjega sadjarskega nadzornika v VIII. činovnem razredu.

Splošna demobilizacija. Govori se, da bo v najkrajšem času odredjena splošna demobilizacija naše armade. Pod orožjem ostanejo samo še kadri.

Licitacija mesa. Dne 18. t. m. se vrši pri pukovski okružni komandi v Mariboru ofertalna licitacija mesa za garnizijo Maribor. Interesenti naj se javijo ob 10 uri predpoldne pri tej komandi. Dnevna potreba najmanj 1000 kg.

Bogat berač. V Budimpešti je umrl te dni Ivan Branka, ki je že več let živel od miloščine. Ko so pregledali cunje, katere je zapustil, so našli sveženj, v katerem je bilo za 600.000 kron vrednostnih papirjev.

Slikarsko šolo snujeta akademska slikarja F. Tješić in R. Petrovič v Sarajevu. Poučevalo se bo portretiranje, pozneje postane iz šole slikarska akademija.

Shod lesnih industrijev in producentov v Sloveniji se vrši 19. tm. (na Jožefovo) ob 10. uri dop. v Mestnem domu v Ljubljani. Glej oglas!

Zadnje vesti.

Nova vlada.

LDU Berlin, 14. marca. Za poveljnika monarhističnih čet je imenovan general von Lüttwitz, za državnega kanclerja pa Katt. Začasni predsednik postane general Karel Adolf Paul.

LDU Berlin, 14. marca. Pogajanja med vlado in političnimi strankami so se razbila. Mesto zunanjega ministra so ponudili generalu Winterfeldu in von Radewitzu. Oba sta odklonila ponudbo. Sedaj se baje vrše pogajanja s Helfferichom zaradi prevzeta tega ministrstva.

Nova vlada za republiko?

DKU Berlin, 15. marca. Novi kancler Katt je izjavil v nekem govoru na občinstvo, da nova vlada ne misli odstraniti republike ter vzpostaviti monarhijo.

Odredbe nove vlade.

LDU Berlin, 14. marca. Iz verodostojnega vira se doznava, da so ukinjene odredbe zaradi varnostnega zapora. V zaporu ostane le Letit, vodja centralne komunistične stranke in pruski princ Joachim Albrecht. Vlada je izjavila, da ne namerava na nikakršen način cenzurirati časopisja. V ponedeljek, 15. t. m. smejo zopet iziti vsi časopisi, tudi „Vorwärts“ in „Freiheit.“

Vojaštvo prestopa k novi vladi.

LDU Breslau, 14. marca. Wolffov urad poroča: Poveljujoči general 6. armadnega zbora, von Frieberg, je odstopil, ker je uvidel, da prestopajo čete in častniki na stran nove vlade.

LDU Berlin, 14. marca. Wolffov urad javlja: Kakor doznavamo, so tudi južni nemški polki stopili na stran nove vlade. Dosedanji poveljnik je pobegnil. V Draždanih se je tudi general Merker izrekel za novo vlado. Ebert, Noske in Bauer so zapustili Draždane in odpotovali dalje proti jugu. Dospeli so baje v Stuttgart.

Tudi socijalisti za novo vlado.

LDU Berlin, 14. marca. (Wolffov urad.) Po vladni izjavi sta obe stranki desnice, ne da bi se identificirali z vlado, pripravljeni, podpirati novo vlado.

Avstrijski poslanik je zapustil Berlin.

LDU Dunaj, 14. marca. Avstrijski poslanik v Berlinu, dr. Hartmann, se odpelje danes iz Berlina v Draždane. Nekateri funkcionarji ostanejo v Berlinu zaradi varstva avstrijskih podanikov.

Antanta priznava novo vlado?

LDU Berlin, 14. marca. Med zastopniki nove vlade in ententno komisijo v Berlinu so bili porazgovori, ki so imeli dober uspeh. Ententne komisije so baje izjavile, da se strinjajo z novo vlado. Organizacija za tehnično pomoč zopet deluje v polnem obsegu. Tudi vodovod deluje zopet.

Generalna stavka.

Berlin, 15. marca. Vsled sklepa socijalistov je stavka popolna. Povsod stoje vse železnice in delo po tovarnah.

Proglas ljudske stranke.

LDU Berlin, 14. marca. Nemška ljudska stranka je izdala proglas, v katerem pravi med drugim: Dosedanja vlada se je protivila vsakemu prizadevanju po preobrazbi vlade ustavnim putem, zlasti pa novim volitvam in je sklenila izpremembo dosedanje državne ustave v svrhu zavarovanja svoje moči. Zato mora prevzeti vso odgovornost, da se je zrušila ob organskem razvoju. Vsi oni, katerim je kaj do tega, da se obnova domovine izvrši na miren in redovit način, se morajo združiti in zahtevati, da nova vlada zajamči varnost, red in svobodo. Stranka pričakuje, da se nemudoma izvedejo nove volitve za ustavodajno narodno predstavništvo na podlagi dosedanje svobodne volilne pravice.

Protičeva vlada brez kvoruma.

Beograd, 14. marca. Pri včerajšnjem glasovanju o vladini izjavi je dobila vlada samo 130 glasov ter je tako propadla. Govori se, da se tekom novega tedna sestavi koncentracijska ali pa širša koalicijska vlada.

Italijanska vladna kriza.

LDU Split, 14. marca. Z Nittijevim povratkom je stopilo v Italiji na površje vprašanje o rekonstrukciji kabineta. Odstopili so ministri Schanzer, Ferrari in Viscotti. Govori se, da stopijo na njih mesto Luzzatti, Bonomi (socialistični reformist) in Meda (ital. ljudska stranka.) Novi kabinet bi imel značaj meščanske koalicije proti socialistom. Ministrski predsednik Nitti je izjavil novinarjem, da bo v parlamentu o londonskih pogajanjih vse možno pojasnil.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Mala oznanila.

Izgubljen lovski pes se je našel v Hočah včeraj 14. marca 1920. Dobi se pri Kosiču, Maribor, Cvetlična ul. 23.
Iščem pouk v ruščini. Naslov se pove v upravnistvu.

Zveza industrijcev v Ljubljani

odsek lesne industrije

sklicuje v smislu odborovega sklepa z dne 9. t. m.

SHOD

vseh lesnih producentov in industrijcev v Sloveniji

na dne 19. marca t. l. ob 10. uri dopoldne (praznik Sv. Jožefa) v Mestnem domu v Ljubljani.

Na dnevnem redu je:

Občni razgovor glede združitve in enotnega nastopa celokupne slovenske lesne industrije in produkcije ter volitev zastopstva.

Pristop na shod imajo samo legitimni lesni producenti in industrijci iz Slovenije, ki se izkažejo z vabilom odseka lesne industrije. Vabila se v dneh teh razpošljejo. Ako bi kak upravičenec do prihodnje nedelje ne prejel povabila, naj reklamira vabilo pri Zvezi industrijcev odseka za lesno industrijo v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7-II.

Vsled spremembe trgovskega podjetja

se vrši razprodaja

galanterijskih predmetov in igrač

po skrajno znižanih cenah. — Ugodna prilika za male trgovce in kramarje.

Galanterijska trgovina F. Hvalec

Maribor, Grajski trg št. 1

Dražba lova.

Vsled razveljave dosedanje lovske zakupne pogodbe se odda

v četrtek, dne 1. aprila 1920

ob 10. uri dopoldne na uradnem dnevu v Slovenji Bistrici na javni dražbi v zakup lov občine Hrastovec za ostalo dobo t. j. do 30. junija 1922.

To se daje splošno na znanje s pristavkom, da se zakupni in dražbeni pogoji lahko pregledajo vsak dan ob navedenih urah pri podpisnem okrajnem glavarstvu.

Okrajno glavarstvo Maribor
dne 2. marca 1920.

Raznašalci časopisov

invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Nakupovalec in prejemalec

vsakovrstnega lesa se išče. Ponudbe pod

„Lesno industrijsko društvo“

na upravo tega lista.

5-5

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z. MARIBOR.

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.